

Kejti Ford

LJUBAVNA PISMA

Prevela
Eli Gilić

■ Laguna ■

Naslov originala

Katie Fforde

LOVE LETTERS

Copyright © Katie Fforde Ltd 2009

Irskoj i Ircima – ovo je za vas!

Translation Copyright © 2011 za srpsko izdanje, LAGUNA

Izjave zahvalnosti

Divnoj Lori Fleming koja je zaista organizovala književni festival kao klinka i bila veoma inspirativna.

Kolegi piscu Lesliju Kukmanu što me je upoznao s Luizom Kukman zlatnog glasa i uzgred s plesom lindi hop.

Čudesnim irskim piscima koje sam upoznala jedne književne večeri u Irskoj, uključujući Saru Veb čije sam prelepe čizme pozajmila za ovu knjigu.

Svima onima koji su me nenamerno nadahnuli tokom pisanja ove knjige. Neke od vas ne mogu spomenuti zbog pravnih razloga i kako vas ne bih osramotila, ali ako budete pročitali ovo i prepoznali se – hvala vam!

Svim svojim čudesnim agentima! Bez naročitog redosleda, Sari Moloj, Sari Fišer i Bilu Hamiltonu. Hvala vam! Samo vi znate koliko vam dugujem!

Svima u izdavačkoj kući Rendom haus. Kejt Elton i Džordžini Hotri-Vur na izvrsnom uređivanju, inspirativnim predlozima i beskrajnom strpljenju. Hvala vam!

Onima iza kulisa koji obavljaju sav posao, ali ne stiču slavu.

Šarloti Buš i Ameliji Harvel, najzabavnijem društvu za izlaskе, koje su mi priređivale čudesne gozbe (i žurke!).

Besramnim ljudima iz odeljenja marketinga i prodaje koji primoravaju narod da kupuje moje knjige, a to su Kler Raund, Luiza Gibs, Rob Vodington, Oliver Malkom, Džej Kohran i Triš Slejteri.

Divnom Majku Morganu koji me je godinama vodio na izlete. Veoma je tužno što više nećemo to činiti.

Veoma sam zahvalna Ričendi Tod jer me je čuvala od sebe same toliko godina!

Tvorcima predivnih korica koje obožavam!

Ništa od ovoga se ne bi dogodilo bez svih vas. Veoma sam srećna što imam tako divnu ekipu uza se.

Prvo poglavlje

„Dakle, šta mislite o njemu?“ Lora je poskočila kada joj je neko promrmljao to pitanje pored uva.

Knjižara je bila dupke puna. Prostor koji su oslobodili za čitanje bio je krcat, a pred stolom se nanizao dugačak red ljudi koji su kupili knjige i živahno ćaskali. Lora je mislila da je književno veče posle Božića donekle nesiguran poduhvat, ali sada je posmatrala publiku s mešavinom olakšanja i zadovoljstva. Koliko god pažljivo da se pripremi tribina u knjižari, nikada se ne zna koliko će ljudi doći sve dok se ne pojave. Niti možete biti sigurni da će se pisac dobro pokazati. Pisanje je veoma intimno zanimanje i Lora je često mislila da je surovo terati pisce da se dodvoravaju publici. Ali književno veče je bilo uspešno čak i po njenim visokim merilima.

Međutim, pošto joj je sve to bilo na umu, nije primetila da je neko stao iza nje. Brzo se okrenula i ugledala nisku, sredovečnu ženu odevenu kako bi privukla pažnju. Lora se odmah setila da ju je videla kada je ušla u knjižaru s piščevom grupom. Njen blejzer kao da je bio sašiven od tapiserije a nakit

kao da ga je kod kuće napravilo unučić s alatom za zavarivanje ili trendi novi dizajner – bilo je teško odrediti. Najčudnije na njoj bio je njen napeti, prodorni pogled. Imala je oči poput zelenog ahata.

„Veoma je dobar, naravno“, odgovorila je Lora, pomalo iznenađena, ali ljubazna kao i uvek. Osetila se neugledno u svojim univerzalnim crnim pantalonama i beloj bluzi.

Taj odgovor kao da nije sasvim zadovoljio zelenooku koja je piljila u nju. „I pročitali ste knjigu?“

„Podrazumeva se.“ Lora se odlučnije oglasila, ogorčio ju je ženin ratoborni ton. Ona radi u knjižari. Njen posao je da poznaje robu.

Nacrtana obrva se podigla. „Ništa se ne podrazumeva. Šta mislite o knjizi?“

Lora je zaustila da odgovori kako je odlična, ali onda je odlučila da kaže istinu. Na kraju krajeva, nema šta da izgubi: ostaće bez svog voljenog posla te može da odbaci svoju uobičajenu obzirnost i kaže ono što zaista misli. „Mislim da nije dobra kao prva, ali sam veoma zainteresovana za narednu.“ Bila je vatreni, oduševljeni ali i kritički čitalac i uočavala je kada pisac nije u vrhunskoj formi. Onda su joj se upalile lampice u glavi, kao na slot-mašini kada neko osvoji džekpot. „O, zaboga, vi ste njegov agent, zar ne?“ Od sramote joj je postalo vruće pa hladno i onda ponovo vruće.

Žena je škiljenjem potvrdila tu činjenicu, ali Lora nije mogla odrediti da li se osmehuje ili izražava neodobranje jer joj se usne nisu pomerile. „Da, ja sam počastvovana.“

Još uvek crveneći, Lora je gurnula zalutali pramen kose iza uva i pogledala mladog čoveka koji je potpisivao knjige obožavaocima iz dugačkog reda. Primetila je da se svakom kupcu šarmantno osmehnulo i u svakoj knjizi je napisao malu ličnu poruku pored posvete. Nije ga pratila jedna predstavica zadužena za

odnose s javnošću iz izdavačke kuće već dve, i to ne samo kako bi mu pomogle da se snađe s brojnom publikom, već zato što ga obožavaju. Retki su pisci poput njega.

Zbog toga što su dve mlade žene, više nego zadovoljne, piscu otvarale knjige na pravoj strani, stavljale ih u papirne kese i starale se da mu čaša s vinom bude puna, Lora je stajala naslonjena na stub. Nije im bila potrebna njena pomoć. A Henri, vlasnik knjižare, bio je odlučan. „Ti si sve ovo organizovala, dovela sve ove ljude, naručila vino, otvorila plastične kutije s grickalicama. Predahni.“

„On je zvezda“, rekla je Lora nakon što ga je gledala još nekoliko trenutaka. Nije se dodvoravala svojoj zastrašujućoj sagovornici, već je govorila ono što jeste.

„Znam. Da vam se predstavim – Elenora Haklbi.“

„Znam... sada“, odgovorila je Lora i neznatno se opustila. Agenti ne dolaze često na tribine u knjižarama, ali Dejmiyan Stabs je poseban. „Ja sam Lora Horsli.“

„Dakle, čitate li knjige svih onih koji ovde održavaju književne tribine? Koliko sam čula, ova knjižara je – bila je – poznata po broju tribina koje organizuje.“

„Da“, odgovorila je Lora i izostavila prilog naravno kako ne bi zvučala preterano pedantno. Zapravo se osećala tako, ali nije htela da oglašava tu činjenicu. Mada, dok je razgovarala s tom ženom požalila je što nije stigla da ispravi kosu. Mislila je da njeni prilično divlji uvojci osporavaju njenu profesionalnost.

„Dakle, kako privlačite toliku publiku da dođe i kupi knjige?“ pitala je Elenora, gledajući red pred stolom za potpisivanje. „I to u ovo doba godine. Bila sam na mnogim tribinama gde se pojave samo dva čoveka i pas – a i oni su osoblje. Ne bude ni traga ni glasa od kupaca.“

Lora je znala za takve književne večeri na kojima se potpisuju knjige. Henri ju je poslao na jednu kada je predložila da oni održe tribinu. Odlučila je da uradi nešto bolje od toga i uspjela je. Knjižara je bila prilično pogodna za održavanje tribina budući da se mogao raščistiti potreban prostor. Trudila se da organizuje nešto svakog meseca kako bi ljudi doživljavali knjižaru kao mesto gde će se uveče lepo provesti.

„Imam veliku bazu podataka naših mušterija“, rekla je sagovornici, „i sama ih biram. Lično ih pozovem ako mislim da će im se dopasti neka knjiga. Gotovo uvek dođu. Takođe vodim klub čitalaca odavde. Vodila sam klub čitalaca odavde.“ Uzdahnula je dok se ispravljala. „Očekujem da će opstati kada se knjižara zatvori. Zaista se nadam tome.“

„Čini mi se da ste pravo blago. Sigurna sam da će vas zgrabiti neka druga knjižara. Veoma je tužno što se ova zatvara. Pretpostavljam da su je supermarketi ugušili.“

Lora je klimnula glavom. „A i Henri hoće da se povuče.“

Elenora Haklbi je uzela bocu vina sa stola i natočila u svoju i Lorinu čašu. „Čak je i vino pristojno.“

„Volela bih da nađem drugu knjižaru, ali morala bi da bude neobična i nezavisna poput ove“, rekla je Lora. „Nisam sigurna da bih izdržala bez slobode koju mi Henri daje. On je sjajan. Dozvoljava mi da naručim više knjiga za koje mislim da će naročito dobro proći i daje mi da pročitam sve nelektorisane rukopise, sve što je zabavno.“

Elenora je otpuhнула, verovatno zato što je Lora izjavila da je zabavno čitati nelektorisane rukopise. „Čini mi se da je zahvalan što neko hoće da ih čita.“ Zastala je i skupila usne kao da razmišlja. „Dakle, koga smatrate književnom zvezdom u usponu?“

Lora je izvila obrvu. „Osim Dejmišana Stabsa?“ Pokazala je na klijenta svoje sagovornice koji je još potpisivao knjige i šarmantno se osmehivao.

„Da. Šta mislite o Aniti Dubrovnik?“

Činjenica da Lora retko naglas izgovara svoje mišljenje ne znači da ga nema. Suočena s gubitkom posla, i s čašom vina u ruci, odlučila je da kaže ono što misli. „Odlično piše ali joj nedostaje pripovedačka uverljivost.“

Starija žena je zaškiljila u znak slaganja. „Koga ste još nedavno čitali?“

„Bertrama Vestlejka.“

Žene su zamišljeno pogledale. „Ima potencijal ali je dosadan“, odlučno je odgovorila Lora.

„O, bože! Kakvo olakšanje! Našla sam nekoga ko se slaže sa mnom. Hoću reći, dobro piše ali gde je zaplet! Dobro, a Dženis Hardejker?“

„Pa, obožavam *Srodnu dušu* ali ostale mi se nisu dopale.“

„Ni meni. A ona poslednja se razvlači u nedogled.“

„Ušla je u uži izbor za nagradu“, istakla je Lora.

„Bogzna zašto!“

Razgovarale su o knjigama, rastavljale trenutna književna remek-dela na delove i besnele zbog nepoznatih junaka s tiražima manjim od hiljadu primeraka, sve dok im nije prišla starija predstavница za odnose s javnošću i rekla Elenori:

„Prodali smo pedeset knjiga!“ Okrenula se prema Lori. „Ovo je bila odlična tribina. Henri mi je rekao da ste vi najzaslužniji za organizaciju. Sjajno! Mnogo vam hvala!“ Onda se ponovo obratila Elenori. „Mi bismo odmah u restoran ako ste spremni.“

„Aha. Mogu li povesti gosta?“

„Naravno! Rezervisala sam veliki sto. Koga želite da povedete?“

„Loru.“

Lorina se hronična stidljivost vratila punom snagom i osetila se potpuno izbačenom iz koloseka. „Ne. Ne, zaista ne mogu da idem. Veoma je ljubazno što ste me pozvali. Ali toliko toga valja uraditi ovde.“ Već tri godine organizuje događaje

u knjižari a nikada nije otišla na uobičajenu večeru s piscem. Njeno mesto je u senci – starala se da se stvari događaju. To joj je bilo najprijetnije. Razgovor s gomilom neznanaca nije za nju. „Moram pomoći da raščiste. Treba da operem čaše, rasklonim stolice...“

„Ne mrdajte!“, odlučno je rekla Elenora i odmarširala prema Henriju.

„Bolje je sačekajte“, savetovala joj je predstavica za odnose s javnošću. „U branši je poznata kao nadžak-baba. Zaista će biti lakše ako je poslušate. Ja sam Ema Benet.“

„Što li me je pozvala na večeru?“

„Možda je uživala u vašem društvu.“ Ema se osmehnula, zabavilo ju je što Lora ne veruje u to tumačenje.

Lora je videla kako im prilazi Elenora, praćena Henrijem i njenim kolegom Grantom.

„Ima pojačanja“, promrmljala je Ema. „Nemate nikakve šanse.“

Njen šef i kolega su se zaustavili.

„Vrlo dobro znaš kako se ništa od ovoga ne bi desilo da ti nisi uložila ozbiljan trud“, rekao joj je šef. Henri je bio visok, proćelav i otmen. Da nije bio četrdeset godina stariji od Lore i oženjen, dopao bi joj se. „Idi i lepo se provedi. Zaslužila si. Grant i ja ćemo pospremiti.“

„Ali stvarno...“ Ujela se za usnu. Brzo je pogledala svog prijatelja, ustrašena što će biti izvedena iz knjižare, zone u kojoj se oseća prijatno.

Grant je protumačio njen izraz lica i odmahnuo glavom, time odlučno kazujući kako treba da iskoristi priliku da se, za promenu, nađe među ljudima koji joj nisu kolege s posla. „Tako je“, čvrsto je rekao. „Idi i uživaj na balu. A Pepeljuga će raščistiti ovde.“ Spustio joj je ruku na nadlanicu. „Lepo se provedi i sutra

ćeš mi ispričati tračeve. I ne zaboravi da sutra idemo na svirku *Sestara svinga*.“

„O, da.“ Stegla mu je ruku na trenutak.

„Idi! Biće sve u redu!“ Grant, uz nju jedini stalno zaposlen i njen najbliži kolega, ohrabrujuće ju je potapšao po ruci. On je postavio sebi zadatak: naterati Loru da češće izlazi i vodio ju je u neki klub da čuje „neverovatni novi ženski bend“. Šaljivo ju je opisao kao svoj paravan, zbog čega se nasmejala. Uz koga god bio, Grant je izgledao kao ono što jeste – homoseksualac koji to ne krije. Ali imao je dobre namere i znala je da je u pravu – treba da ide.

Pošto je Lora zvanično puštena – ili napuštena, kako je ona to doživela – Elenora ju je uhvatila podruku. „Pokažite mi gde su kaputi i uzmite svoj. Trebaće vam. Duva oštar vetar!“

Umesto kaputa, Elenora je nosila nešto između ćilima i omanjeg šatora. Bila je potpuno obavijena crvenom, bockavom vunom – komadom odeće samo za odvažne.

Videvši da se Lora pomalo zabezegnula, Elenora je rekla: „Verujem da mogu kampovati u ovome cele noći ako budem morala. A mogu da ga nosim samo pri čiči zimi inače se znojim kao svinja.“

Lora je pomislila kako njen teget kaput deluje jedno obično. Kupila ga je u dobrotvornoj prodavnici dok je bila studentkinja i još ga nije iznosila. Avaj, u knjižari se ne zarađuje za skupu odeću.

„Pa, hajdemo“, rekla je Elenora. „Uхватite me podruku. Zapravo ne umem da hodam na ovim potpeticama ali odbijam da nosim baletanke u ovim godinama. A čizme na šniranje bi mi upropastile imidž.“ Pogledala je Lorine cipele koje su bile gotovo potpuno ravne. „Odustajem.“

Iako joj se nije dopadala Lorina obuća – udobna mada nimalo glamurozna – Elenora je razgovarala s njom celim putem do restorana i pitala za njeno mišljenje o svakakvim knjigama.

Lora je mnogo čitala. Živela je sama u garsonjerici i imala je mali televizor na kome je slika bila mutna te ga je retko gledala. Ali stalno je čitala: u vreme kada bi trebalo da spava, za vreme jela, dok kuva, dok se oblači i kad pere zube. Čitala bi i pod tušem kad bi znala kako da ne promoči knjigu. Mogla je čitati svugde, čitati sve, i uživala je ako je knjiga dobra. Nije postojao nijedan žanr ili pisac za koje ju je Elenora pitala a da nije znala za njih. Još uvek nepromišljeno raspoložena zato što je izgubila posao a i stoga što je otkrila da Elenora voli knjige koliko i ona, izražavala je svoje mišljenje bez ustezanja.

Elenora je bila zadivljena. „Draga! Vi ste fenomen!“, objavila je. „Tako mi je milo što sam vas otkrila.“

Lora se u restoranu ponovo upoznala s mladom književnom zvezdom, Dejmijsanom Stabsom. Brzo ju je pozdravio kada je stigao u knjižaru i sada je bio podjednako šarmantan kao i onda. Zahvalio joj se što je organizovala tako dobru tribinu a ona je promrmljala nekoliko pohvala o njegovoj knjizi. Ali nije izgledalo da ga treba uveravati. Isijavao je samopouzdanje koje je prelazilo na sve oko njega. Bio je novi hit pisac i ceo svet ga je voleo.

Lora se nije gurala da zauzme mesto za stolom, pa je imala priliku da se zapita zašto joj se ne sviđa Dejmijsan Stabs. Činilo se da se dopada svima ostalima, kako ženama tako i muškarcima. Nekoliko razloga joj je palo na um, ali izgleda da je najverovatnije bilo to što se nije zaista divila njegovom pisanju. Tmurno je sela na mesto koje su joj dodelili. Ja sam književni snob, zaključila je. Više se bavim knjigama nego svetom oko sebe. Neznatno se rastužila i to ne samo zato što će izgubiti posao koji je smatrala najboljim na svetu. Kada je postala toliko dosadna? Je li prekasno da se promeni?

Dok su svi ostali seli, ponovo ustali, pomerili se i konačno spustili na ista mesta gde su i prvi put seli, Lora je imala

vremena pa joj je život prošao pred očima. Otkako je završila fakultet koji je obožavala, samo je dvaput bila zaposlena – oba puta u knjižari. Pošto se zaposlila u *Knjižari Henrija Barnslija*, nije htela da radi nigde drugde. Iako je uglavnom bila stidljiva u ličnom životu, uživala je u traženju prave knjige za pravu mušteriju. Bila je popularna među kupcima. Tražili su je kada su hteli da uzmu knjigu za poklon a nisu znali koju da izaberu. Neki su je pozivali da izađu i nekoliko puta je čak i izašla. Na to ju je nagovarao Grant; on je radio u knjižari duže od nje i bio joj pretpostavljeni. Ali nikada se ništa nije dogodilo. Ako su momci s kojima je izašla voleli knjige i čitanje koliko i ona, često su imali fleke od supe na prednjem delu džempera. Možda ona jeste knjiški moljac s intelektualnim pretenzijama, ali ipak ima određene kriterijume.

Elenora joj je dodala jelovnik. Lora nije primetila da je ona sela pored nje i sada se oraspoložila. Bar će moći da priča s njom a ako ne bude mogla, sedeće u tišini i gledati ostale, što je rado činila. Više je volela da bude na rubu života i posmatra nego da istinski učestvuje. Srećom, niko nije sedeo s njene druge strane.

„Dakle, draga“, pitala ju je Elenora kasnije, što je po Lori bilo neminovno, „imate li planove za budućnost? Želite li da budete pisac?“

„O, zaboga, ne!“, odgovorila je Lora pa, shvativši da možda nije trebalo da zvuči toliko užasno, nastavila: „Žao mi je, nisam htela da odvratim tako vatreno, ali ne bih volela da budem pisac. Volim da se izgubim u knjigama drugih, ali zaista ne želim da pišem.“

„Kakvo olakšanje!“, rekla je Elenora. „Osetila sam potrebu da pitam, ali sam zaista zadovoljna. Neki drugi planovi za unosno zanimanje?“

„Ne, zaista.“ Uzdahnula je. „Jedva sam stigla da razmišljam o tome i tek ću za nekoliko meseci spasti na socijalnu pomoć. Svakako ću nešto naći.“

„Ne zvučite mnogo sigurno.“

Lora je pokušala da pojasni. „Sigurna sam da neću gladovati – uvek ima posla za one koji hoće da rade – ali teško da ću naći nešto što ima veze s knjigama a baš bih to veoma volela. Nema takvog posla za mene u ovom gradu.“

Elenora je zamišljeno zaškiljila. „Možda imam nešto.“

Lora se okrenula prema njoj, nesigurna da li ju je dobro čula. „Imate li?“

Elenora se nagnula prema njoj. „Aha, nešto strahovito uzbudljivo!“

Lorin tračak nade se ugasio. Ona nije radila ništa „strahovito uzbudljivo“. Ne bi mogla da radi takav posao. Verovatno Elenora govori o marketingu ili vođenju posla od početka – a to uopšte nije za nju.

„Pa, zar ne želite da čujete o čemu je reč?“, pitala ju je Elenora i uzela krišku paradajza i fete.

Lora je viljuškom nabola crnu maslinku. „Naravno. Veoma je ljubazno što se zanimete.“ Nadala se da Elenora neće primetiti njenu apatiju.

„Zapravo i jeste“, složila se Elenora, možda donekle razdražena Lorinim mlakim odgovorom. „Ne bih se ni trudila da nije i u mom interesu. Prezauzeta sam. Ali to je što je!“

U tom trenutku se vojska konobara obrušila na sto. Sklonili su činije s grčkom salatom i tamosalatom i zamenili ih poslužavnicima s musakom koja se pušila te tajanstvenim jelima od ribe i doneli su još vina.

Dok se sve to odvijalo Lora je osmislila uglađeno i učtivo odbijanje za Elenorin predlog, ma kakav bio. Verovala je da joj

neće odgovarati nijedna ponuda ove žene u jarkim, papagajskim bojama. Suviše se razlikuju.

„Hoću da vodite književni festival!“, objavila je Elenora kao da očekuje aplauz i uzvike oduševljenja, kao da je ona mađioničar koji je izvukao naročito slatkog zeca. „U stvari, hoću da pomognete u njegovom vođenju.“

Osetila je slabost kada je pred očima videla prizore s velikih festivala – Čeltenam, Hej, Edinburg – s falangama zvezda od kojih su mnoge bile poznate po drugim stvarima a ne po pisanju.

„Ali nije reč samo o običnom književnom festivalu.“ Elenora je mahnula rukom punom prstenja kao da je Lora sumnjičava zato što misli da je to dosadno. „Održava se i muzički festival. To će se odvijati u kući moje nećake.“

„O, velika kuća“, primetila je Lora. Na trenutak je njena samovoljna mašta odlutala i zamislila dvosobnu kuću s književnom zvezdom u jednoj sobi i demo-grupom koja se prijavila za emisiju *X faktor* u drugoj.

„Ogromna. Čudovište koje im otežava život ali divna, naravno. Pokušavaju da zarade na njoj kako bi mogli da je zadrže. Od muzičkog festivala će nešto zaraditi ali moja nećaka Fenela želi i književni festival kako bi se zbivanje u kući donekle razlikovalo od ostalih.“

„Mislim da već postoji festival koji je spoj...“

„To ne znači da može postojati samo jedan, zar ne?“

„Naravno. Samo kažem...“

„Pripreme za muzički deo lepo teku, ali nemaju nikoga ko bi preuzeo književni deo festivala. Vi ste savršeni za to.“

Lora je odmahнула glavom. Ona nije preduzumljiva, borbena žena koja može ubediti velike firme da sponzorišu mnogoljudne događaje za bivše predsednike kojima su drugi pisali autobiografije. „Ne verujem.“

„Zašto, zaboga?“

Zbog čega Elenora – očigledno veoma bistra žena – ne shvaća? „Zato što nikada nisam radila ništa slično. Ne bih znala odakle da počnem!“

Elenora je ćutala jedan trenutak a onda je spustila ton i polako govorila kao zbunjenom detetu ili preplašenom konju. „Ali, dušo, već *jeste* radili takve stvari! Šta mislite da je književno veče? Dovedete pisce, navedete ih da pričaju, postarate se da ljudi kupe njihove knjige. Potpuno je isto!“

„Ali mi u knjižari ne moramo da zaradimo velike sume novca na tribinama, ne moramo iznajmiti prostor niti išta slično.“

„Vidim da vam je samopouzdanje poljuljano jer ostajete bez posla. To je normalno. Ali nemojte ovo odbiti dok dobro ne razmislite. Fen je rekla da će se održati neki sastanak u Somerbiju – čekajte, reći ću vam kada.“ Elenora je otpila veliki gutljaj vina pa počela da pretura po tašni nalik na onu koju nosi Meri Popins: bila je ogromna i možda se u njoj nalazila i prava stojeća lampa. Izvadila je rokovnik veličine porodične Biblije i listala. „Sledeće nedelje. U dva. U Somerbiju. Zna li gde je to?“

„Ne znam“, odlučno je odgovorila Lora, iako je malčice ipak želela da sazna. Uprkos svojoj ogromnoj rezervisanosti, osetila je dašak zanimanja. Sve što ima veze s knjigama tako utiče na nju.

„Reći ću Feneli da vam mejlom pošalje detalje. Imate li imejl adresu?“

„Pa, imam u knjižari.“

„Biće vam potreban laptop. Dobićete otpremninu pa kupite.“

Lora se narogušila u sebi. Nije joj se sviđalo što joj neko govori kako da troši otpremninu za koju još nije znala kolika će biti. Možda će time morati da plati račun za gas ili kiriju.

Elenora ne bi bila vrhunski agent da ne ume tumačiti govor tela ili da nije kadra nagovoriti ljude da prihvate izazov. „Bar

otidite na sastanak. Ako vam je jedina druga mogućnost da popunjavate rafove u supermarketu...“

Pokušavajući da se drži svog prvobitnog stava da ne želi da vodi književni festival, Lora je iznosila praktične strane svoje situacije. „To mi nije jedina druga mogućnost, a ostaću u knjižari još dva meseca!“

„Šta drugo možete raditi a da ima veze s knjigama, osim da se zaposlite u drugoj knjižari?“

„Znam: možda ću morati da proširim potragu, ali to je verovatno dobro.“

„Želite li da se preselite pošto promenite posao?“

Lora se приметно stresla. Njen stančić nije dvorac ali mogla je da prođe mnogo gore i, što je još važnije, može da ga priušti. „Ne, ali pretpostavljam da ću morati.“

„Onda je bolje da uradite nešto dok ste u prednosti. Organizujte festival za moju nećaku i nećete morati da se selite. Možete da odsednete tamo, ima dovoljno mesta. A sigurna sam da ćete biti sjajni u tome.“

„Iskreno govoreći, mogu da organizujem književno veče u knjižari ali ne umem da radim ostalo, recimo, ne znam da procenim koliki će šator biti potreban za održavanje tribine. Ne postoji ništa gore od šatora za dve stotine u kojem se nalazi samo dvadesetoro ljudi.“ Lora je to lično iskusila – gotovo se nasmrt smrzla.

„Nećete morati time da se bavite“, odlučno je rekla Elenora. „To će drugi. Nama – njima – treba vaše znanje o knjigama i piscima.“

Pokušavajući da suzbije rađanje zanimanja koje je ta laskava izjava izazvala, Lora je pitala: „Da li će honorar biti dobar?“ Odgovor će verovatno biti odričan i tada će moći da odbije. Elenora je od žena koje shvataju takav praktičan pristup.

Po prvi put direktna Elenora nije odmah odgovorila. Na trenutak je petljala s escajgom. „Pretpostavljam da su odredili honorar. Da budem iskrena, nisam sigurna koliko iznosi.“

Lora je konačno bila na čvrstom tlu, mada je otkrila da to nije onako prijatno kao što je mislila. „Pa, to rešava sve. Ne mogu sebi priuštiti da radim ni za šta.“ Neznatno se rastužila što se tako lako izvukla, ali onda se trgla. U knjižari nije zarađivala basnoslovne sume, ali bar je mogla da plaća račune. Nije mogla nepromišljeno pristati na posao za koji nije utvrđen honorar.

„Ali sami ste rekli da ćete raditi u knjižari naredna dva meseca! A sve velike festivale uglavnom vode volonteri.“

„Ne mogu sebi priuštiti da budem volonter. Potreban mi je plaćeni posao“, blago je podsetila Elenoru.

„Kao što sam rekla, to već imate!“

„Ali, gospođice...“

„Elenora.“

„Elenora“, nastavila je, iako joj nije bilo prijatno da po imenu oslovljava tu ženu koju ne poznaje. „Plaćena sam da radim u knjižari. To znači da moram sedeti tamo i raditi svoj posao.“

„O, vaš šef će vam dati slobodne dane da vodite festival! Sigurna sam da hoće! Deluje kao veoma fin čovek.“

Verovatno je u pravu, priznala je Lora. Henri će joj pomoći koliko može i dati joj onoliko slobodnih dana koliko joj bude potrebno ako to znači da će dobiti plaćen posao. Ali ona to neće uraditi ako nema zarade. To bi bilo veoma glupo i nečasno prema Henriju. Tada je pomislila šta bi njeni roditelji rekli ako im prizna da će raditi za manje nego što sada zarađuje pa je potražila ohrabrenje u vinskoj čaši. Još joj nisu potpuno oprostili što je studirala književnost umesto nečega što bi joj omogućilo da se bavi poslom gde se zarađuje pravi novac, kako su govorili.

„Onoliki studentski kredit“, govorili su, „a nikada nećeš moći da ga otplatiš!“

Kada im je rekla da je njena zarada toliko mala da neće morati da vrati dug, nisu bili preterano zadivljeni. Niti je ona bila, iskreno govoreći. Nije joj se dopadalo što je ostala dužna vladi, ali ipak neće učiti za knjigovođu.

„Samo otidite na sastanak“, rekla je Elenora. „Ako vam šef ne bude dao slobodne dane, ja ću razgovarati s njim. Kada budete videli kuću i moju nećaku, želećete to da radite. Tvrdim.“

„Onda je bolje da ne odem“, promrmljala je Lora. Elenora je nije čula, ali Lora nije ni htela da je ona čuje.

Drugo poglavlje

„Dakle“, pitao je Grant sutradan u knjižari i pre nego što je skinuo jaknu, „jesi li sedela pored vunderkinda?“ Bili su u suterenu, u magacinu koji je bio i zajednička prostorija za osoblje.

„O, misliš na Dejmijana?“ Kao uvek, Lora je stigla rano i pospremila umesto Granta i Henrija, koji su obećali da će to uraditi, a onda je sišla i pristavila čajnik. „Nisam. Bio je okružen lepim mladim ženama koje se bave odnosima s javnošću.“

„Ljubomorna?“, pitao ju je Grant i izručio pola tegle instant kafe u šolju. On je uvek hteo da zna kako se drugi osećaju. Lora mu je često govorila da odustane od prodaje knjiga i postane savetnik – to bi bio pravi posao za njega.

Odmahnula je glavom i kašičicom pritisla kesicu čaja od nane uz ivicu šolje. „Ne. Nije moj tip.“

„Pa, kakav je tvoj tip?“ Grant je prelio kafu ključalom vodom.

„Zapravo ne znam.“ Lora je izvadila kesicu i bacila je u kesu za smeće koju je upravo stavila u kantu. „Ne sviđa mi se mnogo ljudi.“

„Mora da imaš neku ideju. Ako ću ti pomoći da nađeš dečka, moram znati šta da tražim.“

Lora se nasmejala. „Neću da mi ti nađeš dečka! Sama ću ga naći ako budem htela!“

Grant je napravio grimasu krajnjeg zgražavanja dok je pijuckao kafu. „Naravno da hoćeš, draga, svi to želimo. Samo moram da znam koji je tvoj tip. Lula i papuče? Politički korektan i posvećeni reciklista? Pravi ciklista?“

„Mislim da je reč koju tražiš biciklista.“

„Takva si cepidlaka nekad, Loro. A moraš da imaš neku predstavu o tome kakav je tvoj osnovni tip.“

„O, ne znam.“ Već su vodili takve razgovore koji ih nikada nisu nikud odveli. Iako nije baš čeznula da postane usamljena usedelica s obaveznom mačkom, nekada joj se činilo da je to neminovno. Uzdahnula je. „Bolje bi bilo da se popnemo. Samo što nije vreme da otvorimo.“

„Nema žurbe.“ Grant je kopao po kutiji s biskvitima koja je ostala posle zabave za osoblje. „Moram da doručujem a svi su na rasprodajama, kupuju kičeraj ili vraćaju kičerice koje su dobili za Božić.“ Namrštio se. „Vidim da ti majka još poklanja pantalone za Božić a ti ih još menjaš?“

Lora je pogledala svoje nove crne pantalone. „Moja majka ne može da shvati zašto radije nosim odeću koja se mora peglati umesto one od lepog polipropilena i sličnih materijala koji se lako održavaju. Ne razume se u elektricitet i ne zna da nije kul praviti varnice kada hodaš brzo.“

Grant se nasmejao. „Jeste kul u nekim krugovima, dušo. Moja je bar prestala da mi poklanja džempere s rombovima.“ S omalovažavanjem je pogledao njen džemper.

„Znam da je crno dosadno ali odeća se prlja kada radiš ovde.“ Zajedljivo se nasmejala. „Možda ću dobiti lep najlonski kombinizon za sledeći posao.“

„Oboje ćemo, draga! Hoćeš li da otvoriš sada ili nećeš?“

Lora se popela u knjižaru. Henri je ušao baš kada je okrenula znak na vratima.

„Dobro jutro, dušo“, rekao je kao i uvek. „Kako si se provela sinoć? Elenora Haklbi je izuzetna osoba, zar ne?“

„Zaista jeste. Ona...“

„Hoće da vodiš književni festival, znam.“ Skinuo je šešir i vešto ga bacio prema nizu klinova na koje je lepo sleteo. „Zvala me je. Odmah jutros.“

Lora je navikla na trik sa šeširom, ali ju je iznenadilo to što je čula. Henri nije osoba koju prvu zovete ujutru. Zbog toga je, kako je tvrdio, i hteo da ima knjižaru. Odmah je osetila grižu savesti. „O, zaboga! Neverovatno!“

Henri je odmahnuo glavom i osmehnuo joj se. „Ona svakako nije postala vrhunski književni agent zato što joj nedostaje ustrajnost. Svakako možeš uzeti slobodne dane za taj sastanak. Ali ako pristaneš i zaista budeš učestvovala u organizaciji književnog festivala, zahtevam da ja obezbedim knjige.“

Bio je toliko velikodušan da je Loru pecnula griža savesti. „Ali šta ako to bude posle zatvaranja knjižare?“

„Još imam svoje veze i mislim da bi književni festival predstavljao odličnu zabavu!“

Jesu li svi rešili da je uključe u to, pristala ona – ne pristala? Izgleda da su se svi udružili da otklone sve njene zamerke. Trebalo bi da bude zahvalna što svi imaju toliko poverenja u nju, pretpostavila je. Jedino joj je ostalo da prebrodi mesečnu posetu roditeljima.

„I, kako je prošlo?“, pitao ju je Grant kada je ušao kod Lore jedva jedan sat posle njenog povratka s uobičajenog teskobnog odlaska kući. Bar je mogla da se raduje što će izaći s Grantom

kako bi se oporavila od susreta s roditeljima. I on je tog dana obavio obaveznu posetu – obišao je tetku.

„O, u redu. Tiho.“

„Znači, nisi im rekla da se knjižara zatvara?“

„Nisam. Mislila sam da sačekam dok ne budem imala nešto drugo u najavi. Znaš kakvi su. Moj otac bi mogao zahtevati da se obučim za knjigovođu ili računovođu. Jesi li ti rekao tetki?“

„Da, ali mislio sam da će to podneti budući da mi nije majka. Ponudila mi je novac ako mi ustreba.“

Lora se osmehnula. Granta je mučila griža savesti kad god mu tetka ponudi novac, iako je nekad prihvatao. „I jesi li uzeo ovog puta?“

„Svakako da nisam! Trenutno mi ne treba para. Možda ću prihvatiti ako budem dugo bio bez posla.“ Coknuo je. „Ne gledaj me tako! Ja sam jedini član njene porodice a ona je puna kô brod. Voli da mi daje novac!“

Smejući se, Lora ga je uvukla u stan i zatvorila vrata za njim. „Znam da voli i ne mislim kako ne bi trebalo da prihvataš njene ponude. Ima toliko novca da ne zna šta da radi s njim a ti si joj jedini bratanac. Uopšte ne treba da osećaš grižu savesti. Hej! Zašto joj nisi tražio zaista veliku sumu pa da otvoriš svoju knjižaru? Onda bismo oboje imali unosan posao!“

„Zašto misliš da bih ti ponudio posao?“

„Zato što sam najbolja i zato što bi to učinio.“

Grant je uzdahnuo. „Svakako bih ali ne želim da joj tražim veliki iznos. Možda će joj biti potreban za starački dom ili za nešto drugo. Snaći ću se u svakom slučaju. Ne smeta mi da radim za veliki lanac.“ Skrenuo je pažnju s mogućeg sledećeg posla na Lorinu odeću. „Žao mi je, šećeru, ali ne možeš da ideš u tome.“

„Što da ne? Obukla sam suknju, za promenu, da budem elegantnija nego inače. Za naše veliko ludovanje.“

„Pa, izgledaš kao sekretarica u nekoj američkoj drami sa sekretaricom, mada ne onoliko seksi.“

Lora je navikla na Grantovo pomanjkanje oduševljenja prema njenoj garderobi. „Hvala na podršci. Volim i ja tebe.“

„Nemoj da se duriš. Zapravo izgledaš gotovo kako treba, samo moraš da obučeš nešto šire ili pantalone.“

Lora je podigla ruke da izrazi svoju nevericu i teskobu. „Uglavnom pokušavaš da me izvučješ iz pantalona! Ali juče sam u restoranu prolila nešto na crne pantalone i zato sam obukla suknju.“

„Mislio sam da imaš oko pet pari crnih pantalona – šest od Božića?“ Bilo je očigledno šta misli o kostimima za zaposlene žene.

„Sve mi je ili prljavo ili previše nošeno za nošenje, ako me razumeš.“

Grant je uzdahnuo. „Dosta doskočica. Imaš li suknju u kojoj možeš da igraš?“

„Mogu da cupkam u ovome.“

„Nisam mislio na cupkanje, već na igranje. Na lindi hop, da budem tačan.“

„Zašto? Idemo da slušamo grupu. Ne moramo da igramo u prolazu između redova ako nećemo. To je uglavnom dobrovoljno.“

„Ali to je u klubu. Lindi več.“

Lora je zarežala. „Grante, što mi to nisi rekao pre nego što sam pristala da pođem? I šta je lindi hop?“

„To je ples. Sličan džajvu ili rokenrolu ali s više pokreta. Uostalom, videćeš. A nisam ti rekao zato što sam znao da onda nećeš pristati. No pošto sam već tu, uguraću te u nešto u čemu možeš da igraš, pa u kola.“

Opustila se i zakikotala na pomisao da je Grant ugurava u par pantalona. Na kraju krajeva, odeća joj nije važna stavka u životu i zaista joj nije mnogo stalo do toga šta nosi. Ali čitava priča s lindi hopom ju je uzdrimala. Iako sasvim rado cupka u

svojoj kuhinji, sama, uglavnom to ne radi u javnosti. S druge strane, možda je vreme da se počne drugačije ponašati. Grant svakako odavno pokušava da je navede na to. „Onda bi bilo najbolje da razgledaš moj orman.“

„Nadao sam se da ćeš to reći. I dobro je što se tvrdoglavo ne opireš.“

„Uradila bih to“, priznala je Lora, „ali ne nosim štikle.*“

Grant je zastenjao.

„Ali ozbiljno“, nastavila je Lora, „sinoć sam shvatila koliko sam zaista dosadna. Moram početi da stičem druga iskustva.“

Grant je klimnuo glavom jer se potpuno slagao s njom. „Jesi li uvek bila dosadna ili si postala otkako radiš u knjižari?“

Ne želeći da se uvredi zato što se složio da je dosadna, razmislila je. „Valjda sam oduvek bila osoba koja bi se mogla nazvati prilično dosadnom. Naravno, imala sam prijatelje na faksu ali nisam mnogo izlazila ukoliko me nisu vukli.“

Grant je coknuo. „Kakva šteta!“

„Iskreno govoreći, bilo je takvo olakšanje što mi nisu zvali zato što stalno čitam. Samo sam... pa, uglavnom sam čitala i pisala radove, naravno.“

„I kažeš da si imala prijatelje?“ Sumnjičavost nije dovoljno jaka reč da dočara njegov ton.

„Da! Uvek sam bila spremna da izvadim veš iz mašine. Stalno sam imala mleko i aspirine, a mogla sam brzo da izdiktiram nekome rad u poslednjem trenutku kada je to bilo potrebno.“ Zakikotala se. „Mada me je stvarno nerviralo kada taj dobije bolju ocenu od mene.“

„Koristili su te!“ Grant je bio ogorčen.

* Ovo je igra rečima, pošto idiom za tvrdoglavo opiranje na engleskom glasi „dig one's heels in“, što u bukvalnom prevodu znači zakopati štikle u pod. (Prim. prev.)

„Nisu. Pa, jesu malo ali nije mi smetalo. I, kao što rekoh, ponekad su me izvlačili napolje. Lepo smo se zabavljali zajedno. Ipak sam više volela da ostajem i čitam nego da promuknem od vikanja na pijane.“

„A momci?“

„Izlazila sam s nekolicinom. Ali nikada se ništa nije desilo. Grante, sigurna sam da smo već prošli kroz to kada sam prvi put došla u knjižaru a ti me podvrgao svom uobičajenom isleđivanju.“

„Možda, ali je očigledno to što sam čuo bilo toliko dosadno da sam zaboravio. I ja ne isleđujem ljude. Samo me zanima u kakvom su stanju.“

„Misliš, guraš nos svuda.“

„Dobro. Guram nos. A sada da pogledamo ovamo.“ Otvorio je vrata njenog malog ormara, očekujući najgore. „Loro, da li je sva tvoja odeća crna ili bela?“

„Uglavnom. Letnja odeća mi je negde u plastičnoj vreći. Evo.“ Izvadila ju je s dna ormara. Grant ju je istresao na pod kao da odvaja veš za pranje.

„Zaista bi trebalo da me pozoveš da ti sredim sve ovo“, pro-mrmljao je dok je bacao odeću iza sebe poput izbirljivog lopova.

„To bih uradila da si kao onaj Gok.*“

Zastao je. „Mislio sam da nikada ne gledaš televiziju!“

Nasmejala se, zadovoljna što se iznenadio. „Ne gledam ali sam odnela jednoj ženi iz kluba čitalaca knjigu za taj mesec a ona je to gledala. Nagovorila me je da ostanem i gledam s njom. Sve te žene su veoma hrabre. Zamisli da tako nag sediš u izlogu!“

„Zapravo, mogu da zamislim goru sudbinu ali vidim da bi to bilo mučenje za tebe.“

* Van Gok je engleski modni savetnik koji ima svoju televizijsku emisiju. (Prim. prev.)

Konačno je odabrao krem suknju na volane, s rupčastim engleskim vezom, crni džemper s v-izrezom i lep crni kaiš. „Veoma slatko ali ipak prilično bezbojno“, rekao je. „Gde ti stoji nakit?“

Lora je otvorila fioku toaletnog stola i pokazala mu džidžabidže, uglavnom poklone prijatelja s fakulteta, i bisernu ogrlicu koju joj je tetka ostavila. Grant je sve odbacio.

„A šalovi, kaiševi i slične drangulije?“

To je stajalo zajedno s njenim donjim vešom ali on je preturao sve dok nije našao šešir za sunce obavijen maramom, koji je morala da kupi kada je pre nekoliko godina poslednji put otišla na odmor s roditeljima.

„Eto.“ Vezao joj je tu maramu oko vrata. „Lepo izgleda ali moraš da pokupiš kosu u viši konjski rep. I treba ti pegla.“

„Šta? Za kosu? Znam ali teško je ispraviti je...“

„Ne za kosu! Sviđaju mi se te kovrdže, slatka si. Mislio sam na tvoju suknju! Imaš li peglu?“

Klimnula je glavom i namestila samozadovoljni izraz. „Još jedan razlog što sam imala prijatelje u studentskom domu jeste to što sam imala peglu i umela da je koristim.“

„Nije ni čudo što si proglašena za Mis druželjubivosti tri godine zaredom.“

Lora se zakikotala. „Otkud znaš da nisam? Bila sam popularna. Neki ljudi više vole tihe osobe.“

„Koje umeju da peglaju.“

Svesna toga da neće ubediti Granta kako nije provela fakultetske dane u čitanju i peglanju odeće svojim prijateljima ili da je, kad to jeste činila, zaista uživala, rekla je: „Kod majke sam uvek bila zadužena za peglanje.“

„To je korisna veština“, odgovorio je, ne želeći da saoseća s mogućom pričom o okrutnosti prema deci. „Ja ću da peglam dok ti središ kosu.“

„Veoma si sklon izdavanju naređenja“, pobunila se Lora dok je izvlačila dasku za peglanje.

„Znam. Zato sam menadžer u knjižari a ti nisi.“

„Nisam sigurna da si na čelu velikog carstva ako imaš jednog stalnog pomoćnika i nekoliko povremenih.“

„Naravno da jesam. Požuri, neću da propustimo prvi nastup.“

Lora se trudila da namesti kosu ali iako je veći deo skupila u konjski rep u stilu pedesetih godina, brojni pramenovi su i dalje ostali slobodni pa kao da je bila okružena aurom boje starog zlata. „Nije preterano uredno.“

„I ne treba da bude uredno! Treba da deluje nehajno. Ne moraš da izgledaš kao Sendi iz *Briljantina*.“

Lora više nije pokušavala da ukroti kosu. „Grante, ne smeta mi da se obučem u tom fazonu ali neću da igram lindi hop. Znaš to, zar ne?“

Grant joj se osmehnuo. „Hajde. Biće sjajno večer.“

Zajedno su pošli niz ulicu da uhvate taksi. Grant će prespavati na Lorinoj sofa kako bi mogao da pije.

„Nadam se da to nije mesto gde moraš da se odvališ od alkohola kako bi pregrmeo večer“, primetila je Lora.

„Jesi li se ikada odvalila od alkohola?“, pitao je Grant.

„Ne često“, krotko je odgovorila. „Zaista sam dosadna!“

Klub je već bio pun i bučan kada su stigli. Sišli su u suteran i Grant je platio ulaznice. Bend je svirao odlične stare pesme i Lora je počela da cupka iako se zaklela da neće plesati.

Grant joj je doneo čašu vina i gurnuo joj je u ruku. „Hajde da potražimo mesto da sednemo pre nego što devojke zasviraju.“

Devojke su, podsetio ju je usput, bend *Sestre svinga* o kojem joj je pričao poslednje dve nedelje. Izvodile su tradicionalne swing pesme i Grant je žarko želeo da ih čuje uživo.

Lora je sledila Granta kada je pošao prema grupi stolova i stolica. Gledala je oko sebe. Gomila ljudi, odevena u različitim stilovima, zdušno je igrala. Lako se prepustila svojoj omiljenoj ulozi posmatrača i otkrila da su ljudi oko nje zadivljujući. Mladi muškarci su plesali s mnogo starijim ženama a mlade devojke su igrale s mnogo starijim muškarcima, ne zato što se (bila je sigurna u to) nešto dešavalo između njih, već zato što su bili dobri plesači. Godine nisu bile prepreka, sve je bilo u plesu.

Grant je našao dve stolice i seli su. Lora nije mogla prestati da gleda šta se dešava oko njih. Povremeno bi neko s bine rekao svima da se ukoče pa dodao kako je vreme da izaberu nove partnere. Lora je bila zadivljena.

„Pogledaj im cipele!“, rekao je Grant, pokazujući na dva para istovetnih smeđih i belih cipela.

Kada su videli prvi par, uočili su da žene nose slične cipele ali s potpeticama i kaišićima. Bilo je obuće s gumenim đonovima za koju je čak i Lora znala da se zovu džez cipele, baletanki (koje su izgledale nežno), cipela s kaiševima preko risa i obične ulične obuće.

„Ovo je zabavno!“, rekla je Lora, iznenadivši samu sebe.

„Drago mi je što prepoznaješ šta je zabavno“, odvratio je Grant i onda je njegovo samozadovoljstvo nestalo. „O, bože, možda ćemo zaista morati to da radimo.“

Lora se okrenula da vidi u šta on gleda i spazila da Grantu prilazi odlučna devojka. Zabavljena time što njenog gej prijatelja odvlači mlada amazonka, nije primetila muškarca koji je išao prema njoj. Pre nego što je shvatila šta se dešava, bila je povučena na noge. Lorin potencijalni partner bio je njenih godina, kovrdžave kose i gustih trepavica. Nosio je široke farmerke, pamučnu košulju na pruge, imao je protezu i zabacio je šešir ravnog temena.

„Ćao!“, rekao je. „Kako se zoveš?“

„Lora. Ali došla sam samo zbog grupe!“

„Dakle, zaplešimo!“

Odmahnula je glavom, najviše iz navike. „O, ne, rekoh da sam došla samo zbog grupe.“

„Gluposti! Hajde.“

Lora je ustala na nagovaranje svog partnera. Prvo je samo zbunjeno stajala ali onda se setila časova plesa koje joj je pre mnogo godina držala majčina prijateljica. Počela je da uživa u neozbiljnosti i zabavi uz muziku i ples. Njenom partneru, izgleda, nije smetalo što je usput improvizovala. Vrteo ju je, privlačio, gurao od sebe, ponovo privlačio, sve u nekoliko minuta. Kada je ponovo sela, bila je iscrpljena. „Hvala! To je bilo veoma zabavno.“

„Trebalo bi češće da dolaziš“, rekao joj je. „Pravi si talenat!“

„Ne verujem. Zaista sam...“

„... došla samo zbog grupe“, završio je umesto nje. „Znam. Ja sam Džim. Ponovo ću te pozvati na ples.“ Iako ga je ubedila da je ostavi, što je učinio uz podizanje šešira, uživala je u tome što ju je neko izabrao i što je igrala.

„Pa, to je bilo veoma neočekivano“, primetio je Grant dok su pili vino iako su želeli vodu. „I tebe i mene su birali! Nikada nisam verovao da ću videti kako te na podijumu za igru vrti snažan muškarac.“

„Ni ja tebe.“

„Sa mnom nije igrao snažan muškarac, što je šteta. Rekao sam joj da sam gej ali mi je odgovorila da to već zna.“ Zastao je. „Mislim da će bend uskoro početi. Bolje je da brzo odeš do šanka.“

Lora je ustala, pošto je bio njen red. „Isto?“

Klimnuo je glavom. „I pola litre česmovače.“

Bilo je još nekoliko brzih numera uz koje su Grant i Lora sedeli, uglavnom da odmore noge, a onda su tri devojke izašle na binu. Nosile su nabrane suknje od tila s visokim strukom i

uske majice. Sve su imale neverovatne ružičaste frizure u obliku košnice a devojka u sredini je zadenua veliki cvet iza uva. Izgledale su sjajno i prvi put te večeri su svi prestali da igraju i okrenuli se prema bini.

„Imali smo sreće što smo našli mesto“, rekao je Grant. Svetla se ugasiše i reflektori obasjaše pevačice.

Počele su s pesmom *The Boogie-Woogie Bugle Boy* i svi su tapkali nogama i pljeskali u ritmu. Sledilo je nekoliko živih numera i, uprkos večne bojazni da će lupiti rukama u pogrešnom trenutku, Lora je odbacila uzdržanost pa je aplaudirala i mahala rukama zajedno sa ostalima.

Utom se muzika utišala i vodeća pevačica, devojka sa cvetom iza uva, zapevala je *Smoke Gets in Your Eyes*. Posle je otpevala podjednako tužnu i romantičnu pesmu, zbog čega je Lora zapala u neuobičajeno nostalgичno raspoloženje. Razmišljala je o sopstvenom ljubavnom životu. Bilo je to davno. Imala je samo jednog mogućeg ozbiljnog kandidata. Zašto je bilo samo nekoliko pića i poljubac koji nije bio dovoljno dugačak za njega ali je trajao onoliko koliko je Lora mogla da izdrži? Ili je bila premlada ili nije bila zaljubljena u njega. Jedva mu se setila imena.

Dok su joj misli bludele, spoznala je kako jedna mala promena, poput otpuštanja s posla, može da izazove druge neznatne promene. Još je imala posao i nije bila na ulici ali otkako je čula vest da će u nezaposlene, razgovarala je s Elenorom slobodnije nego što bi inače mogla i pozvana je da vodi književni festival. Onda je došla ovamo s Grantom pa je umesto da samo sluša grupu ustala i plesala i zaista je uživala. Verovatno postoji naučni naziv za to, poput teorije da leptir koji maše krilima u Brazilu može da izazove uragan na udaljenom mestu. Možda bi trebalo da prihvati svoju sudbinu i ide kuda je voda nosi, kako bi Grant rekao. Na kraju krajeva, odlazak na sastanak u vezi s festivalom ne znači da zaista mora pristati da ga vodi.

„Jesi li dobro, kvočkice?“ pitao ju je Grant kada se bend vratio pesmama za ples i ljudi ponovo pohrlili na podijum za igru. Još je zamišljeno zurila u binu.

„O, da, dobro sam.“

„Još jedno piće?“

„Je l' nećeš misliti da sam strahovito tužna ako kažem da samo hoću kući?“

Prvi put je Grant prihvatio nešto bez primedbe, ali ju je u taksiju pitao: „Odjednom si veoma zamišljena. Jesi li razmišljala o tom književnom festivalu?“

„Jesam.“

„I?“

„Svakako ću otići na sastanak.“

„Sjajno! Vidiš? Malo lindi hopa i ti si druga žena!“

Treće poglavlje

Lora je nosila svoje poslovno odelo koje joj je sada bilo tesno na kukovima. Bio je dan sastanka. Cela knjižara je navijala za nju i – sumnjala je – brinula da će odustati. Henri joj je dao slobodno poslepodne i naredio joj da ga pametno iskoristi, a Grant joj je ponudio svoja kola. Sada je Grant izašao na zadnji izlaz s njom da joj pomogne da se isparkira.

„Nisam vozila godinama, Grante“, rekla je Lora, odjednom uznemirena zbog toga. „Poslednji put sam sela za volan kada sam otišla kod roditelja i tata je hteo da ja vozim iz restorana.“

„I nisi ništa udarila?“

„Ne, ali to je bio poznat teren! Tim ulicama sam mogla da vozim bicikl s povezom preko očiju!“

„Sve ulice su u suštini iste. I imala si probnu vožnju.“

Lora je klimnula glavom. „Znam.“

„Samo sam se pitao da li ti je zbog panike izbrisano sećanje.“

Odmahnula je glavom, pokušavajući da se otrese panike koja ju je uznemirujuće često obuzimala. „Normalno je što sam nervozna. To je velika stvar! Ja ne idem na sastanke i, pre nego što